

Bruxelles, den 26.4.2018
COM(2018) 236 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Bekæmpelse af desinformation på internettet: en europæisk tilgang

DA

DA

1. INDLEDNING

Det er en stor udfordring for Europa, at borgerne eksponeres for store mængder desinformation, herunder vildledende eller direkte falsk information.

Vores åbne, demokratiske samfund er afhængige af offentlig debat, der giver velinformerede borgere mulighed for at udtrykke deres holdninger i en fri og retfærdig politisk proces. Medierne har traditionelt spillet en vigtig rolle som vagthund over for de offentlige myndigheder, som de er med til at holde ansvarlige, og som leverandør af information, der gør det muligt for borgerne at danne sig deres egen mening om samfundsspørgsmål og aktivt og effektivt deltage i demokratiet. I Europa er de traditionelle medier underlagt en bred vifte af regler om upartiskhed, pluralisme, kulturel mangfoldighed, skadeligt indhold, reklame og sponsoreret indhold. I Den Europæiske Union hviler demokratiet på eksistensen af frie og uafhængige medier¹.

Internettet har ikke blot øget mængden og variationen af nyheder, der er tilgængelige for borgerne, enormt, det har også markant ændret den måde, borgerne tilgår og involverer sig i nyheder på. Især for den yngre generation er onlinemedierne nu blevet den primære informationskilde. Den lette adgang til forskellig information af god kvalitet kan medføre større deltagelse i den demokratiske proces og gøre den mere inkluderende.

Nye teknologier kan dog også, navnlig via de sociale medier, bruges til at udbrede desinformation i stor skala og med en hidtil uset hastighed og målrettethed og dermed skabe personlige informationsfærer, hvor den hurtige informationsspredning betyder, at desinformationskampagner hurtigt vokser sig store.

Desinformation undergraver tilliden til institutioner såvel som til digitale og traditionelle medier og skader demokratiet ved at hæmme borgernes evne til at træffe informerede beslutninger. Desinformation støtter også ofte radikale og ekstremistiske idéer og aktiviteter. Det svækker ytringsfriheden, som er en grundlæggende rettighed, der er indarbejdet i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (i det følgende benævnt "chartret")². Ytringsfriheden omfatter respekt for mediefrihed og mediernes pluralisme såvel som borgernes ret til at have en mening og til at "modtage eller meddele oplysninger eller tanker uden indblanding fra offentlig myndighed og uden hensyn til landegrænser".

De statslige aktørers primære forpligtelse i relation til ytringsfrihed og mediefrihed er at afstå fra indblanding og censur og sikre et miljø, der er gunstigt for en inklusiv og pluralistisk offentlig debat. Generelt er lovligt indhold, om end det angiveligt er skadeligt, beskyttet af ytringsfriheden og skal bekæmpes på en anderledes måde end ulovligt indhold, som det kan være berettiget at fjerne. Som Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har slået fast, er dette navnlig vigtigt i forbindelse med afholdelse af valg³.

---

¹ http://ec.europa.eu/information_society/newsroom/image/document/2016-50/2016-fundamental-colloquium-conclusions_40602.pdf.

² Jf. artikel 11 i chartret og artikel 6, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Union, der tillægger chartret bindende værdi og fastslår, at det "har samme juridiske værdi som traktaterne".

³ [Jf. *Bowman v. The United Kingdom* \(141/1996/760/961\) <http://hudoc.echr.coe.int/eng/?i=001-58134>.](http://hudoc.echr.coe.int/eng/?i=001-58134)

Desinformationskampagner på internettet i stort omfang bruges i vid udstrækning af en række indenlandske og udenlandske aktører til at så mistillid og skabe spændinger i samfundet, hvilket potentielt kan have alvorlige konsekvenser for vores sikkerhed. Desuden kan desinformationskampagner, der føres af tredjelande, udgøre en del af de nye hybride trusler mod den interne sikkerhed, herunder i forbindelse med afholdelse af valg, og særligt i kombination med cyberangreb. F.eks. identificeres informationskrigsførelse eksplicit i den russiske militærdoktrin som et af militærets primære indsatsområder⁴.

Spredningen af desinformation påvirker også den politiske beslutningsproces, fordi den forvrænger den offentlige mening. Både indenlandske og udenlandske aktører kan bruge desinformation til at manipulere politik og den samfundsmæssige debat og adfærd på områder som klimaforandringer, migration, sikkerhed, sundhed⁵ og økonomi. Desinformation kan også mindske tilliden til forskning og empirisk evidens.

I 2014 placerede Det Verdensøkonomiske Forum hurtig spredning af misinformation på internettet på top 10-listen over tendenser i de moderne samfund⁶.

I 2016 var de sociale mediers RSS-feed og søgemaskiner samlet set hovedkilden til onlinenyheder for 57 % af brugerne i EU⁷. For de unges vedkommende angiver en tredjedel af de 18-24-årige, at de sociale medier er deres primære nyhedskilde⁸.

80 % af europæerne er stødt på informationer, som de mener, var falske eller vildledende adskillige gange på en måned eller mere. 85 % af respondenterne mener, at falske nyheder er et problem i deres land⁹.

De onlineplatforme, der distribuerer indhold, navnlig de sociale medier, videodelingstjenester og søgemaskiner, spiller en vigtig rolle i spredningen og forstærkningen af desinformation på internettet. Disse platforme har indtil nu ikke sat tilstrækkeligt hårdt ind over for dette problem og har ikke kunnet tage hånd om den udfordring, som desinformation og manipulerende brug af platformenes infrastruktur udgør. Nogle af disse platforme har truffet begrænsede foranstaltninger til at bremse spredningen af desinformation, men kun i få lande og kun med konsekvenser for få brugere. Derudover hersker der alvorlig tvivl om, hvorvidt platformene i tilstrækkelig grad beskytter deres brugere mod tredjeparts uautoriserede brug af deres personoplysninger. Et eksempel herpå er de seneste afsløringer af, hvordan millioner af europæiske brugeres personoplysninger er trukket ud af Facebook og udnyttet af Cambridge Analytica i en valgkontekst. Sagen undersøges nu af datatilsynsmyndighederne.

⁴ <https://www.rusemb.org.uk/press/2029>.

⁵ Hvad angår modstanden mod vaccination, foreslår Kommissionen en henstilling fra Rådet, der omfatter specifikke foranstaltninger vedrørende overvågning og bekæmpelse af desinformation på dette område, jf. COM(2018) 245/2.

⁶ <http://reports.weforum.org/outlook-14/top-ten-trends-category-page/10-the-rapid-spread-of-misinformation-online/>.

⁷ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/eurobarometer-internet-users-preferences-accessing-content-online>.

⁸ *Digital News Report 2017*, Reuters Institute, <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/risj-review/2017-digital-news-report-now-available>.

⁹ <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/survey/getsurveydetail/instruments/flash/surveyky/2183>.

Stigningen i desinformation og truslens alvor har resulteret i en voksende bevidsthed og bekymring i civilsamfundet, såvel i EU-medlemsstaterne som internationalt. I marts 2015 opfordrede Det Europæiske Råd den højtstående repræsentant til at udarbejde en handlingsplan for, hvordan Ruslands igangværende desinformationskampagner¹⁰ kunne imødegås, hvilket resulterede i oprettelsen af East StratCom-taskforcen, der i overensstemmelse med planen har været fuldt operativ siden september 2015. I juni 2017 vedtog Europa-Parlamentet en beslutning, hvori den opfordrede Kommissionen til "at foretage en dybtgående analyse af den aktuelle situation og de retlige rammer vedrørende falske nyheder og undersøge muligheden for et lovgivningsmæssigt indgreb for at begrænse formidlingen og udbredelsen af fejlagtigt indhold"¹¹. I marts 2018 erklærede Det Europæiske Råd, at "sociale netværk og digitale platforme skal garantere en gennemsigtig praksis og fuld beskyttelse af borgeres privatliv og personoplysninger"¹². I *den fælles erklæring om ytringsfrihed og falske nyheder, desinformation og propaganda*, der blev vedtaget i 2017 af særlige rapportører udpeget af internationale organisationer¹³, fastslås det, at de internationale menneskerettighedsstandarder i mere målrettet grad skal anvendes på dette fænomen.

Adskillige medlemsstater er i øjeblikket i gang med at undersøge muligheden for at træffe foranstaltninger, der kan støtte valgprocessers integritet og beskytte denne mod desinformation og sikre, at der er åbenhed om politisk reklame på internettet¹⁴.

Det står imidlertid klart, at mens beskyttelse af valgprocessen primært ligger inden for medlemsstaternes kompetence, gør den grænseoverskridende dimension af fænomenet desinformation det nødvendigt at anvende en europæisk tilgang for at sikre en effektiv og koordineret indsats og for at beskytte EU, dets borgere, dets politik og dets institutioner.

Denne meddelelse er udarbejdet under hensyntagen til de omfattende høringer, der er foretaget blandt borgere og andre interesseparter. I slutningen af 2017 nedsatte Kommissionen en ekspertgruppe på højt niveau med henblik på rådgivning om dette område. Gruppen fremlagde sin rapport den 12. marts 2018¹⁵. Kommissionen iværksatte også en bred offentlig høringsproces bestående af onlinespørgeskemaer, der blev besvaret af 2 986 respondenter¹⁶, strukturerede dialoger med relevante interesseparter¹⁷ og en Eurobarometerundersøgelse, der dækkede alle 28 medlemsstater¹⁸.

---

¹⁰ <http://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2015/03/20/conclusions-european-council/>.

¹¹ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P8-TA-2017-0272+0+DOC+PDF+V0//DA>.

¹² <http://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2018/03/23/european-council-conclusions-22-march-2018/>.

¹³ *Den fælles erklæring om ytringsfrihed og falske nyheder, desinformation og propaganda (Joint Declaration on Freedom of Expression and "Fake News", Disinformation and Propaganda)*. <http://www.osce.org/fom/302796?download=true>.

¹⁴ Nogle medlemsstater har vedtaget – eller har til hensigt at vedtage – foranstaltninger vedrørende politisk reklame. Disse omfatter f.eks. det nye franske udkast til lov om falsk information og ikke-bindende retningslinjer foreslået af den italienske lovgivende myndighed.

¹⁵ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/final-report-high-level-expert-group-fake-news-and-online-disinformation>.

¹⁶ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/summary-report-public-consultation-fake-news-and-online-disinformation>.

¹⁷ https://ec.europa.eu/epsc/events/high-level-hearing-preserving-democracy-digital-age_en og <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/fake-news>.

¹⁸ <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/survey/getsurveydetail/instruments/flash/surveyky/2183>.

Meddelelsen beskriver Kommissionens holdninger til de udfordringer, der er forbundet med desinformation på internettet, og fastsætter de overordnede principper og målsætninger, der bør ligge til grund for tiltag vedrørende offentlig oplysning om og bekæmpelse af desinformation, samt de specifikke foranstaltninger, som Kommissionen har til hensigt at træffe i den henseende.

2. OMFANGET AF OG ÅRSAGERNE TIL DESINFORMATION

2.1. Omfang

Ved desinformation forstås oplysninger, der er verificeret som falske eller vildledende, som er fabrikeret, fremlagt og udbredt med henblik på økonomisk gevinst eller for bevidst at føre offentligheden bag lyset, og som kan være til skade for offentligheden. Begrebet "til skade for offentligheden" indbefatter trusler mod den demokratiske politiske proces og den politiske beslutningsproces samt offentlige goder såsom beskyttelsen af EU-borgernes sundhed, miljøet og sikkerheden. Desinformation omfatter imidlertid ikke fejlagtig rapportering, satire og parodi, eller nyheder og kommentarer, der helt tydeligt er partiske. Denne meddelelse berører ikke gældende EU-regler eller nationale regler om de spørgsmål, der diskuteres, herunder desinformation, der indeholder ulovligt indhold¹⁹. Meddelelsen berører ligeledes ikke igangværende tiltag vedrørende ulovligt indhold, herunder terrorrelateret onlineindhold eller materiale vedrørende seksuelt misbrug af børn.

83 % af europæerne mener, at falske nyheder generelt er et problem for demokratiet, enten "helt sikkert" (45 %) eller "i nogen grad" (38 %)²⁰.

Deltagerne i en offentlig høring gennemført af Kommissionen mente desuden, at de områder, hvor det er mest sandsynligt, at bevidst desinformation er til skade for offentligheden, er valg og immigrationspolitik. Dernæst kommer områder som sundhed, miljø og sikkerhedspolitik²¹.

2.2. Kontekst og hovedårsager til desinformation

Den hastige udbredelse af desinformation har indbyrdes forbundne økonomiske, teknologiske, politiske og ideologiske årsager.

For det første er spredningen af desinformation et symptom på et større fænomen, der berører samfund under hastig udvikling. Økonomisk usikkerhed, voksende ekstremisme og kulturelle forandringer skaber bekymring og giver grobund for desinformationskampagner, der nærer sociale spændinger, polarisering og mistillid. Organisationer og agenturer med stor indflydelse (det være sig virksomheder, stater eller ikke-statslige organisationer, der har en interesse i den politiske debat og politikdebatten, herunder kilder uden for EU) kan ty til desinformation med det formål at manipulere den politiske debat og samfundsdebatten. Desinformation har forskellige konsekvenser fra samfund til samfund alt afhængig af det generelle uddannelsesniveau, den demokratiske

¹⁹ Kommissionens henstilling af 1. marts 2018 om foranstaltninger til effektiv bekæmpelse af ulovligt indhold på nettet (C(2018) 1177 final), <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/commission-recommendation-measures-effectively-tackle-illegal-content-online>.

²⁰ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/first-findings-eurobarometer-fake-news-and-online-disinformation>.

²¹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/summary-report-public-consultation-fake-news-and-online-disinformation>.

kultur, tilliden til institutionerne, valgsystemets grad af inklusion, hvilken rolle penge spiller i den politiske proces samt den sociale og økonomiske ulighed.

På længere sigt vil bekæmpelsen af desinformation kun være effektiv, hvis den ledsages af klar politisk vilje til at styrke den kollektive modstandskraft til støtte for vores demokratiske struktur og europæiske værdier.

For det andet finder spredningen af desinformation sted i en kontekst, hvor mediesektoren gennemgår enorme forandringer. Fremkomsten af platforme, der er aktive i mediesektoren, har påvirket journalister og professionelle nyhedsmedier dybt, og de forsøger generelt stadig at tilpasse deres forretningsmodel til de nye tider og finde nye måder at tjene penge på indhold på. Derudover har nogle platforme påtaget sig funktioner, der traditionelt er blevet forbundet med medierne, og bevæger sig dermed ind på nyhedsområdet som indholdsaggregatorer og distributører uden nødvendigvis at antage de redaktionelle rammer og kompetencer, som nyhedsmedierne har. Deres økonomiske incitamenter betyder, at de erobrer en stor brugerbase ved at udnytte netværkseffekten og maksimerer den tid, brugerne bruger på deres tjenester ved at prioritere mængden af information frem for kvaliteten heraf, uanset konsekvenserne.

Mellem 2010 og 2014 faldt nyhedsforlagenes samlede indtægter fra trykte udgivelser med 13,45 mia. EUR, mens indtægterne fra digitale tjenester steg med 3,98 mia. EUR: det svarer til et tab i nettoindtægterne på 9,47 mia. EUR (-13 %) ²². Dertil kommer, at nyhedsforlagene beretter, at den aktuelle krise i industrien allerede har ført til lukning eller reduktion af redaktioner ²³.

For det tredje manipuleres teknologierne bag sociale netværk til at sprede desinformation gennem en række fortløbende trin: i) fabrikation ii) forstærkelse gennem de sociale medier og andre onlinemedier og iii) udbredelse ved brugernes hjælp.

i) Fabrikation af desinformation

Desinformation er et magtfuldt og billigt – og ofte økonomisk lukrativt – middel til indflydelse. Til dato omhandler de mest kendte tilfælde en række artikler, som nogle gange også har været ledsaget af autentiske billeder eller lydoptagelser, der er taget ud af kontekst. Der er imidlertid nu nye, økonomisk overkommelige og let anvendelige teknologier til rådighed, hvormed man kan fabrikere falske billeder og falsk lyd (såkaldte "deep fake"-videoer og -billeder), og som tilbyder et mere potent middel til manipulation af den offentlige mening.

ii) Forstærkelse gennem de sociale medier og andre onlinemedier

En bred vifte af faktorer skaber grobund for spredningen af desinformation på internettet. Mekanismerne bag den hastige udbredelse af desinformation er:

- algoritmebaserede: De kriterier, som algoritmer anvender til at prioritere visningen af information, styres af platformens forretningsmodel og den måde, denne fremmer skræddersyet og sensationelt indhold, som normalt tiltrækker størst opmærksomhed, og hvor sandsynligheden for, at det deles blandt

²² http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=17211.

²³ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/public-consultation-role-publishers-copyright-value-chain-and-panorama-exception>.

brugere, derfor er størst. Algoritmer øger således indirekte polariseringen og styrker konsekvenserne af desinformation, fordi de fremmer udvekslingen af skræddersyet indhold blandt brugere, der ligner hinanden.

- reklamebaserede: Den reklamemodel, der anvendes i den digitale verden i dag, er ofte baseret på antallet af klik, der favoriserer sensationelt og populært indhold. Denne model er afhængig af reklamenetværk, som drives af bureauer, der sikrer, at placeringen af reklamer foregår i realtid på baggrund af algoritmer. Dette fremmer placeringen af reklamer på hjemmesider, som offentliggør sensationelt indhold, der appellerer til brugernes følelser, herunder desinformation.
- understøttet af teknologi: Internetteknologier såsom automatiserede tjenester (benævnes "bots") forstærker spredningen af desinformation på kunstig vis. Disse mekanismer kan fremmes yderligere ved hjælp af simulerede profiler (falske konti), som ikke tilhører en egentlig bruger, sommetider organiseret i massiv målestok (benævnes "troll-fabrikker").

iii) Udbredelse ved brugernes hjælp

Brugerne spiller også selv en rolle i udbredelsen af desinformation, der har tendens til at spredes hurtigere på de sociale medier, fordi brugerne er tilbøjelige til at udveksle indhold uden at have verificeret det først. Den konstant stigende mængde indhold og den hastighed, hvormed det spredes på internettet, øger risikoen for, at desinformation udveksles ukritisk.

Selv om de mest populære nyhedssider har en højere gennemsnitlig månedlig rækkevidde, spredes falske nyheder meget hurtigere, fordi de går viralt. I Frankrig nåede en enkelt kanal for falske nyheder op på et antal interaktioner på gennemsnitligt 11 millioner om måneden — hvilket er fem gange så mange som mere etablerede nyhedsvaremærker²⁴.

Deltagerne i den offentlige høring mente, at desinformation spredes nemmere ved hjælp af onlinemedier, fordi de appellerer til læsernes følelser (88 %), kan påvirke den offentlige debat (84 %) og er fabrikeret med det formål at skabe indtægter (65 %)²⁵.

3. EN EUROPÆISK TILGANG TIL BEKÆMPELSE AF DESINFORMATION PÅ INTERNETTET

Som følge af spørgsmålets kompleksitet og den hurtige udvikling af det digitale miljø mener Kommissionen, at den politiske løsning bør spænde vidt og omfatte en løbende vurdering af fænomenet desinformation med henblik på at tilpasse de politiske målsætninger i takt med udviklingen.

Det kan ikke forventes, at man ved hjælp af én enkelt løsning kan tage hånd om alle udfordringerne ved desinformation. Samtidig står det klart, at der skal gøres noget.

²⁴*Measuring the reach of "fake news" and online disinformation in Europe*, Reuters Institute, <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/our-research/measuring-reach-fake-news-and-online-disinformation-europe>.

²⁵<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/summary-report-public-consultation-fake-news-and-online-disinformation>.

Kommissionen mener, at følgende overordnede principper og målsætninger bør danne grundlaget for bekæmpelse af desinformation:

- For det første bør der skabes større gennemsigtighed omkring informationers oprindelse og den måde, hvorpå information produceres, sponsoreres, udbredes og målrettes, så borgerne får bedre mulighed for at vurdere det indhold, de tilgår på internettet, og afsløre potentielle forsøg på at manipulere meningsdannelsen.
- For det andet bør mangfoldigheden af information fremmes med henblik på at gøre det muligt for borgerne at træffe informerede beslutninger baseret på kritisk tænkning, f.eks. gennem støtte til journalistik af høj kvalitet, mediekendskab og genoprettelse af balancen mellem skaberne og distributørerne af information.
- For det tredje bør informationernes troværdighed fremmes ved at fastsætte troværdighedsindikatorer, nærmere betegnet ved brug af betroede indberettere, og ved at forbedre informationernes sporbarhed og autentifikationen af indflydelsesrige informationsleverandører.
- For det fjerde bør der udformes inklusive løsninger. Effektive, langtidsholdbare løsninger kræver oplysning af offentligheden, øget mediekendskab, at en bred vifte af interesseparter er involveret, og at de offentlige myndigheder, onlineplatformene, annoncørerne, de betroede indberettere, journalister og mediekoncerner samarbejder.

På grundlag af alle de indsamlede oplysninger har Kommissionen til hensigt at iværksætte de tiltag, der beskrives i det følgende. Disse supplerer den generelle forordning om databeskyttelse, der finder anvendelse i hele EU fra den 25. maj 2018, og som vil øge beskyttelsen af de personoplysninger, som brugere afgiver på onlineplatforme²⁶. I den generelle forordning om databeskyttelse præciseres samtykkebegrebet, og nøglebegrebet "gennemsigtighed i behandlingen" inkluderes. Desuden præciseres og harmoniseres betingelserne for, hvornår personoplysninger kan behandles yderligere ("viderebehandles").

3.1. Et mere gennemsigtigt, troværdigt og ansvarligt onlineøkosystem

De mekanismer, der muliggør fabrikationen, forstærkelsen og udbredelsen af desinformation er afhængige af manglende gennemsigtighed og sporbarhed i det eksisterende økosystem for onlineplatforme samt af algoritmer og de reklamemodeller, der anvendes. Det er derfor nødvendigt at fremme de nødvendige ændringer i platformenes adfærd, et mere ansvarligt informationsøkosystem, bedre muligheder for faktatjek, øget kollektiv viden om desinformation og anvendelsen af nye teknologier, der forbedrer den måde, hvorpå information produceres og udbredes på internettet.

3.1.1. Onlineplatforme skal reagere hurtigt og effektivt for at beskytte brugerne mod desinformation

Der er stigende forventninger til, at onlineplatforme ikke blot skal overholde EU's og medlemsstaternes lovgivning, men i lyset af deres centrale rolle også skal agere med den rette grad af ansvarlighed for at sikre et trygt onlinemiljø, beskytte brugerne mod

---

²⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF.

desinformation og give brugerne mulighed for at blive præsenteret for forskellige politiske holdninger.

Overordnet set har platformene ikke formået at skabe tilstrækkelig gennemsigtighed vedrørende politisk reklame og sponsoreret indhold. De har heller ikke stillet tilstrækkelige oplysninger til rådighed om anvendelsen af strategiske udbredelsesteknikker såsom betaling af personer med indflydelse og/eller anvendelsen af robotter til at markedsføre budskaber. Dette har været en væsentlig grund til, at nogle medlemsstater og tredjelande har vedtaget foranstaltninger om gennemsigtighed i forbindelse med politisk reklame på internettet.

Kommissionen opfordrer alle platforme til resolut at øge deres bestræbelser på at bekæmpe desinformation på internettet. Den finder, at selvregulering kan bidrage til disse bestræbelser, forudsat at den gennemføres effektivt, og at der følges op på den.

Med henblik herpå støtter Kommissionen udarbejdelsen af en ambitiøs adfærdskodeks, som bygger på de nøgleprincipper, der blev foreslået af ekspertgruppen på højt niveau²⁷, og som forpligter onlineplatforme og reklameindustrien til at opfylde følgende målsætninger:

- væsentligt forbedre granskningen af placeringen af reklamer, navnlig med henblik på at reducere desinformationsleverandørernes indtægter, samt begrænse mulighederne for at målrette politiske reklamer
- sikre gennemsigtighed i forbindelse med sponsoreret indhold, særligt hvad angår politisk og emnebaseret reklame. Dette bør suppleres af registre, hvor man kan tilgå omfattende oplysninger om sponsoreret indhold, der bl.a. bør omfatte identiteten på den faktiske sponsor, de beløb, der er betalt, og de kriterier, der er anvendt. Desuden bør der oprettes lignende mekanismer, der gør brugerne i stand til at forstå, hvorfor lige netop de er blevet eksponeret for en bestemt reklame.
- intensivere bestræbelserne på at lukke falske konti og dokumentere, hvorvidt disse er effektive
- fremme brugernes mulighed for at vurdere indhold ved hjælp af indikatorer for kilders troværdighed, som er baseret på objektive kriterier og godkendt af nyhedsmediernes brancheforeninger, i overensstemmelse med journalistiske principper og processer, gennemsigtighed vedrørende medieejerskab og verificeret identitet
- udvande desinformation ved at gøre det nemmere at finde troværdigt indhold
- etablere tydelige systemer for mærkning af og regler for bots og sikre, at deres aktiviteter ikke kan forveksles med menneskelig interaktion
- give brugerne værktøjer, der muliggør en skræddersyet og interaktiv onlineoplevelse, der fremmer opdagelsen af forskelligt indhold og giver adgang til nye kilder, der repræsenterer andre holdninger, og give dem lettilgængelige værktøjer til indberetning af desinformation

---

²⁷ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/final-report-high-level-expert-group-fake-news-and-online-disinformation>, s. 32 i ekspertgruppens rapport.

- sikre, at onlinetjenester har et indbygget værn mod desinformation. Dette kunne f.eks. omfatte detaljerede oplysninger om adfærden for de algoritmer, der prioriterer visningen af information, samt udviklingen af testmetoder
- give betroede organisationer, der arbejder med faktatjek, og den akademiske verden adgang til platformdata (navnlig ved brug af applikationsprogrammeringsgrænseflader) på en måde, der sikrer privatlivets fred, erhvervshemmeligheder og ophavsret. Dette vil gøre dem bedre i stand til at forstå, hvordan algoritmerne fungerer, og analysere og overvåge desinformationsdynamikkerne og deres konsekvenser for samfundet.

Tiltag, der har til formål at opfylde disse målsætninger, bør respektere ytringsfriheden og omfatte beskyttelsesforanstaltninger, der forhindrer misbrug f.eks. i form af censur af kritisk, satirisk, opponerende eller chokerende tale²⁸. De bør også respektere Kommissionens forpligtelse til at skabe et åbent, sikkert og pålideligt internet.

*Kommissionen vil indkalde til et **multiinteressentforum om desinformation**, der skal fastsætte rammerne for det effektive samarbejde mellem de relevante interesseparter, heriblandt onlineplatformene, reklameindustrien, de større annoncører, medierne og repræsentanter for civilsamfundet, og sikre, at disse forpligter sig til at koordinere og øge deres bestræbelser på at bekæmpe desinformation. Dette forum er adskilt fra EU's internetforum om terrorrelateret onlineindhold. Forummets første tiltag bør være udarbejdelsen af en **EU-kodeks om desinformation**, der offentliggøres senest i juli 2018, med henblik på at skabe målbare resultater senest i oktober 2018. Kommissionen vurderer dens gennemførelse ved hjælp af en bred høring af interesseparterne og på baggrund af centrale præstationsindikatorer, der er baseret på ovenstående målsætninger. Hvis resultaterne ikke er tilfredsstillende, kan Kommissionen foreslå yderligere tiltag, herunder tiltag af lovgivningsmæssig karakter.*

*Parallelt hermed vil Kommissionen iværksætte en **undersøgelse af, om der findes EU-regler, der kan anvendes, og af mulige huller i identifikationen af sponsoreret onlineindhold**. I den forbindelse vil den også vurdere, hvor effektive de mulige identifikationsværktøjer er.*

3.1.2. Styrkelse af faktatjek, den kollektive viden og af kapaciteten til at overvåge desinformation

Faktatjekkerne, som verificerer og vurderer troværdigheden af indhold, der er baseret på fakta og beviser, er blevet en integreret del af mediernes værdikæde. Faktatjekkerne analyserer også kilderne og processerne bag produktionen og udbredelsen af information. Deres troværdighed afhænger af deres uafhængighed, og hvorvidt de overholder strenge etiske regler og regler om gennemsigtighed.

²⁸ Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har slået fast, at ytringsfrihed ikke kun gælder for information og idéer, der modtages positivt eller betragtes som harmløse, men også information og idéer, der "krænker, chokerer eller virker forstyrrende". *Handyside v. United Kingdom*, ansøgning nr. 5493/72 (7. december 1976), § 49.

Det er absolut nødvendigt for et sundt digitalt økosystem at have et tæt netværk af stærke og uafhængige faktatjekkere, der udfører deres arbejde på grundlag af høje standarder såsom International Fact-Checking Network's (IFCN) kodeks²⁹.

Dertil kommer, at mange aspekter af desinformation fortsat ikke er tilstrækkeligt belyst, og at adgangen til onlineplatformes data stadig er begrænset. Hvis der skal findes en effektiv løsning, kræver det, at der foreligger en solid samling fakta og beviser vedrørende spredningen af desinformation og konsekvenserne heraf. Yderligere indsamling af data, der skal analyseres af faktatjekkere og akademiske forskere, bør omfatte følgende aktiviteter:

- løbende overvågning af omfanget af desinformation, de anvendte teknikker og værktøjer, den præcise karakter heraf og de potentielle konsekvenser
- identifikation og kortlægning af mekanismer, der bidrager til digital forstærkelse af desinformation
- bidrag til udviklingen af retfærdige, objektive og pålidelige indikatorer for kildegennemsigtighed og
- videndeling med nyhedsmedier, platforme og offentlige myndigheder med henblik på at øge offentlighedens kendskab til desinformation.

Det er blandt hovedkravene, at der opnås bedre adgang til onlineplatformes data, og at der oprettes et sikkert rum til analyse og udveksling af information.

For det første vil Kommissionen støtte oprettelsen af et uafhængigt europæisk netværk af faktatjekkere, der skal fastlægge fælles arbejdsmetoder, udveksle bedste praksis, arbejde for at opnå bredest mulig tilslutning i hele EU og deltage i fælles faktatjek og dertil relaterede aktiviteter. Netværket vil blive inviteret til at deltage i multiinteressentforummet om desinformation, og Kommissionen vil stille onlineværktøjer (f.eks. en sikker fælles flade) til rådighed for netværket med henblik på at fremme samarbejdet.

For det andet vil Kommissionen oprette en sikker europæisk onlineplatform om desinformation, der skal støtte det uafhængige europæiske netværk af faktatjekkere og relevante akademiske forskere. Denne platform bør tilbyde grænseoverskridende dataindsamling og analyseværktøjer såvel som adgang til EU-dækkende open data såsom pålidelige, uafhængige statistiske oplysninger. Det vil sætte netværket i stand til at udfylde rollen som betroet indberetter. Det vil også fremme en dybere forståelse af desinformation på internettet og udarbejdelsen af evidensbaserede strategier, der skal begrænse yderligere spredning. Kommissionen overvejer at bruge Connecting Europe-faciliteten hertil for at drage nytte af erfaringerne fra gennemførelsen af programmet Safer Internet.

---

²⁹ International Fact-Checking Network's (IFCN) kodeks er for organisationer, der regelmæssigt offentliggør upartiske rapporter om nøjagtigheden af offentlighedspersoners og større institutioners udtalelser samt andre påstande af interesse for offentligheden, der cirkulerer bredt, <https://www.poynter.org/international-fact-checking-network-fact-checkers-code-principles>.

3.1.3. Større ansvarlighed på internettet

En forudsætning for at sikre ansvarlighed er, at kilderne til desinformation kan identificeres, og derfor skal sporbarheden i hele udbredelsesprocessen sikres, og tilliden til identificerbare informationsleverandører skal øges, ligesom der skal tilskyndes til en mere ansvarlig adfærd på internettet. Man kunne f.eks. forestille sig, at en bruger kunne vælge kun at interagere med andre på onlineplatforme, som har afgivet oplysninger, der kan identificere dem.

Med henblik herpå opstiller forordningen om elektronisk identifikation³⁰ klare retsregler for grænseoverskridende online brug, genkendelse og håndhævelse af elektronisk identifikation, autentifikation og tillidstjenester, som kan bruges til at fremme udviklingen og den frivillige brug af systemer til sikker identifikation af informationsleverandører, der er baseret på de højeste standarder for sikkerhed og privatliv, herunder muligheden for at anvende verificerede synonymer.

For at fremme efterforskning af ondsindede handlinger på internettet støtter Kommissionen fortsat udbredelsen af Internet Protocol version 6 (IPv6), der gør det muligt at tildele én enkelt bruger pr. IP-adresse, jf. den fælles meddelelse om cybersikkerhed, der blev vedtaget i september 2017. Kommissionen vil også fortsætte sine bestræbelser på at forbedre systemerne for domænenavne og IP WHOIS³¹, bl.a. ved at gøre oplysningerne i disse systemer mere tilgængelige og nøjagtige, i overensstemmelse med ICANN's (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers) bestræbelser og under fuld overholdelse af databeskyttelsesreglerne.

Kommissionen vil opfordre eIDAS-samarbejdet til sammen med platformene at fremme frivillige onlinesystemer, der gør det muligt at identificere informationsleverandører, og som er baseret på troværdig elektronisk identifikation og autentifikation, herunder verificerede pseudonymer, i henhold til forordningen om elektronisk identifikation.

Tilsammen vil alt dette også bidrage til at begrænse cyberangreb, der i forbindelse med hybride trusler ofte kombineres med desinformationskampagner.

3.1.4. Udnyttelse af nye teknologier

Nye teknologier vil yderligere ændre den måde, information produceres og udbredes på, men de kan også spille en vigtig rolle i bekæmpelsen af desinformation på længere sigt. Der er f.eks. tale om:

- kunstig intelligens, som – under passende menneskeligt tilsyn – vil være afgørende for verifikationen, identifikationen og mærkningen af desinformation
- teknologier, der gør medierne i stand til at stille skræddersyede, interaktive onlineoplevelse oplevelser til rådighed, og som kan hjælpe borgerne med at opdage forskelligt indhold og identificere desinformation
- innovative teknologier, såsom blockchain, der kan være med til at bevare integriteten af indhold, validere informationers eller kilders pålidelighed, muliggøre

³⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014 af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked og om ophævelse af direktiv 1999/93/EF.

³¹ <https://whois.icann.org/en>.

gennemsigtighed og sporbarhed og fremme tilliden til nyheder, der vises på internettet. Dette kunne f.eks. kombineres med anvendelsen af troværdig elektronisk identifikation, autentifikation og verificerede pseudonymer

- kognitive algoritmer, der kan håndtere kontekstrelevant information, herunder datakilders nøjagtighed og kvalitet, og som vil øge søgeresultaters relevans og pålidelighed.

Kommissionen er aktiv på området for nye teknologier, navnlig gennem initiativet om den næste generation af internet³².

Kommissionen vil gøre fuldt brug af arbejdsprogrammet Horisont 2020 til at understøtte disse teknologier. Derudover vil Kommissionen også undersøge muligheden for at yde yderligere støtte til udbredelsen af værktøjer til bekæmpelse af desinformation og optimering af markedsføringstiden for innovative aktiviteter med stor slagkraft samt tilskynde til partnerskaber mellem forskere og virksomheder.

3.2. Sikre og modstandsdygtige valgprocesser

Der bør være særlig fokus på sikre valgprocesser, fordi de er grundlaget for demokratiet. Desinformation udgør nu en del af en bredere samling værktøjer, der anvendes til at manipulere valgprocesser, heriblandt hacking, hærværk mod hjemmesider og uretmæssig adgang til og læk af personlige oplysninger om politikere. Sådanne cyberbaserede operationer kan bruges til at kompromittere integriteten af den offentlige information og forhindre, at kilderne til desinformation identificeres. Dette er kritisk i forbindelse med en valgkampagne, hvor stramme tidsplaner kan forhindre, at desinformation afsløres og afværges i tide.

I de senere år er der afsløret onlinemanipulation og desinformationstaktikker i forbindelse med valg i mindst 18 lande og "desinformationstaktikker bidrog dermed for syvende år i træk til et samlet fald i internetfriheden"³³.

I lyset af det kommende valg til Europa-Parlamentet i 2019 har Kommissionen tilskyndet de kompetente nationale myndigheder til "at udpege bedste praksisser med henblik på identifikation, afbødning og styring af risici i forbindelse med afviklingen af valget fra cyberangreb og desinformation"³⁴. I den samarbejdsgruppe, der er oprettet i henhold til direktivet om sikkerhedsniveauet for net- og informationssystemer (NIS-direktivet), er medlemsstaterne begyndt at kortlægge de eksisterende europæiske initiativer om cybersikkerheden for net- og informationssystemer, der anvendes i valgprocessen, med det formål at udvikle en ikke-obligatorisk vejledning.

Det årlige kollokvium om grundlæggende rettigheder, der finder sted den 26.-27. november 2018, vil handle om "Demokrati". Hovedelementerne i et inklusivt og sundt demokratisk samfund vil blive drøftet, herunder de muligheder og udfordringer digitaliseringen giver for en informeret og pluralistisk demokratisk debat samt de negative virkninger af propaganda.

³² <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/next-generation-internet-initiative>.

³³ *Freedom on the net 2017 report*, Freedom house, <https://freedomhouse.org/report/freedom-net/freedom-net-2017>.

³⁴ Kommissionens henstilling af 14. februar 2018 om en mere synlig europæisk dimension og en mere effektiv gennemførelse af valget til Europa-Parlamentet i 2019, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ%3AL%3A2018%3A045%3ATOC>.

Kommissionen vil indlede en løbende dialog med henblik på at støtte medlemsstaterne i forbindelse med forvaltningen af trusler mod den demokratiske valgproces i form af cyberangreb og desinformation, navnlig i lyset af kommende valg i medlemsstaterne og det kommende valg til Europa-Parlamentet i 2019. Dette vil omfatte:

- passende opfølgning på den første udveksling med medlemsstaterne på konferencen om bedste praksis for valg, der afholdes den 25.-26. april 2018

al nødvendig støtte til NIS-samarbejdsgruppens arbejde vedrørende cybersikkerheden i forbindelse med valg, der ydes i samarbejde med Den Europæiske Unions Agentur for Net- og Informationssikkerhed. Inden udgangen af 2018 bør samarbejdsgruppen være klar til at fremlægge en samling praktiske henstillinger og foranstaltninger, som medlemsstaterne kan gennemføre for at sikre valgene

- en konference på højt niveau om cyberbaserede trusler mod valgprocessen, der afholdes i slutningen af 2018 med deltagelse af medlemsstaterne og med taskforceen for sikkerhedsunionen som vært.

3.3. Fremme af uddannelse og mediekendskab

Den livslange oparbejdelse af kritiske og digitale kompetencer, især blandt de unge, er afgørende for at værne samfundet bedre mod desinformation.

Handlingsplanen for digital uddannelse, der blev vedtaget af Kommissionen i januar 2018³⁵, fremhæver de risici, som desinformation udgør for både undervisere og studerende, og det presserende behov, der er for at oparbejde digitale færdigheder og kompetencer hos alle elever inden for såvel formel som ikke-formel uddannelse. Den digitale kompetenceramme for borgerne, der er udviklet af Kommissionen, fastlægger et bredt miks af færdigheder, som alle elever har brug for, og som omfatter alt fra IT-færdigheder og digital kunnen til produktion af digitalt indhold, onlinesikkerhed og onlinetrivsel³⁶.

Størsteparten af deltagerne i den offentlige høring mente, at onlineplatforme med fordel kan investere i at uddanne brugerne og gøre dem bedre i stand til at vurdere og anvende oplysninger på nettet samt informere brugerne, når det konstateres, at bots producerer og spreder indhold, fordi det vil have stor betydning for forebyggelsen af spredning af desinformation³⁷.

Eftersom desinformation ikke kender grænser, er det vigtigt at EU støtter udbredelsen af bedste praksisser på tværs af medlemsstaterne med henblik på at beskytte borgerne bedre, og Kommissionen kan i den forbindelse yderligere styrke de tiltag, de er rettet mod både unge og voksne:

- Kommissionen leder ekspertgruppen om mediekendskab og støtter pilotprojekter såsom "Mediekundskaber for alle"³⁸.

³⁵ <https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/digital-education-action-plan.pdf>.

³⁶ <https://ec.europa.eu/jrc/en/digcomp/digital-competence-framework>.

³⁷ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/summary-report-public-consultation-fake-news-and-online-disinformation>.

³⁸ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/2016-call-proposals-pilot-project-media-literacy-all>.

- I direktivet om audiovisuelle medietjenester (AVMS-direktivet) anerkendes vigtigheden af mediekendskab³⁹, og revisionen af direktivet har til formål at styrke overvågningen af de tiltag vedrørende mediekendskab, der gennemføres af medlemsstaternes myndigheder⁴⁰.
- Kommissionen støtter, herunder gennem programmet Erasmus+, en række initiativer vedrørende internetsikkerhed, onlinetrivsel og digitale færdigheder, der har til formål at fremme borgernes – her navnlig de unges – kritiske bevidsthed i forbindelse med den digitale verden, hvilket igen er med til at styrke mediekendskabet.
- Medlemsstaterne, arbejdsmarkedets parter og uddannelsesorganisationerne udveksler erfaring og god praksis vedrørende uddannelse i den digitale verden i arbejdsgruppen om digitale færdigheder og kompetencer⁴¹.
- Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til at finde ressourcer og i deres uddannelsespolitikker at inkludere digitalt borgerskab, mediekendskab, udviklingen af evnen til kritisk tænkning i forbindelse med deltagelse i onlinemiljøer samt oplysningsaktiviteter om desinformation og forstærkningen af desinformation på internettet. Støtte til lærere, herunder uddannelse og udveksling af god praksis, er særlig vigtig i den forbindelse.

Derudover vil Kommissionen:

- *Tilskynde uafhængige faktatjekkere og civilsamfundsorganisationer til at forsyne skoler og undervisere med uddannelsesmateriale.*
- *Inkludere målrettede initiativer vedrørende desinformation på internettet i #SaferInternet4EU-kampagnen⁴².*
- *Arrangere en europæisk uge for mediekendskab med det formål at øge mediekendskabet og støtte grænseoverskridende samarbejde mellem relevante organisationer.*
- *Rapportere om mediekendskabet inden for rammerne af anvendelsen af AVMS-direktivet.*
- *Som led i programmet for procedurer for vurdering af internationale studerende samarbejde med Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD) om at undersøge mulighederne for at tilføje mediekendskab til de kriterier, som OECD anvender i sine komparative rapporter.*

³⁹ I AVMS-direktivet fastslås det, at "mediekendskabet bør forbedres i alle sektorer af samfundet, og de fremskridt, der gøres, bør følges nøje" (betragtning 47).

⁴⁰ I sin generelle tilgang har Rådet medtaget en forpligtelse for medlemsstaterne til at fremme og træffe foranstaltninger til udvikling af mediekompetencer. Dette krav drøftes i øjeblikket af lovgiverne som en del af revisionen af AVMS-direktivet.

⁴¹ https://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/expert-groups/digital-skills-competences_en.

⁴² <https://www.betterinternetforkids.eu/web/portal/saferinternet4eu>.

- *Yderligere støtte koalitionen for digitale færdigheder og job⁴³ i forbindelse med dens arbejde for at støtte digitale færdigheder, herunder deltagelse i samfundet.*
- *Fortsætte gennemførelsen af handlingsplanen for digital uddannelse⁴⁴ og fortsat støtte initiativer såsom praktikophold vedrørende digitale muligheder⁴⁵, der har til formål at styrke de digitale færdigheder og EU-borgernes – særligt de unges – mediekendskab samt fremme fælles værdier og inklusion.*

3.4. Støtte til kvalitetsjournalistik som grundelement i et demokratisk samfund

Kvalitetsjournalistisk og -medier – herunder de offentlige medier – spiller en vigtig rolle for borgernes adgang til mangfoldig information af høj kvalitet. Disse medier kan afdække, danne modvægt til og fortynde desinformation ved at sikre et pluralistisk og mangfoldigt mediemiljø.

I en digital verden i konstant udvikling er der brug for at investere i journalistik af høj kvalitet, øge tilliden til kvalitetsjournalistikens vigtige samfundsmæssige og demokratiske rolle, såvel offline som online, og tilskynde nyhedsmedierne til at udforske innovative former for journalistik.

Ifølge Eurobarometerundersøgelsen opfatter borgerne de traditionelle medier som de mest troværdige nyhedskilder: radio (70 %), TV (66 %) og trykte aviser og nyhedsmagasiner (63 %). De mindst troværdige nyhedskilder er hjemmesider, der udbyder videoer (27 %) og sociale netværk på internettet (26 %). Desuden har de yngre deltagere i undersøgelsen større tendens til at stole på nyheder og information, som de tilgår på internettet⁴⁶.

Der er desuden brug for at genoprette balancen mellem medier og onlineplatforme. Dette vil ske ved hjælp af en snarlig vedtagelse af reformen af EU's regler om ophavsret, der vil styrke forlagernes position og sikre en mere retfærdig indtægtsfordeling mellem rettighedshavere og platforme og dermed især hjælpe nyhedsmedier og journalister med at tjene penge på deres indhold.

Journalister og mediefolk bør også i højere grad udnytte de muligheder, som de nye teknologier giver, og oparbejde de nødvendige digitale færdigheder, så de kan anvende data samt de sociale mediers analyseteknik med henblik på at blive bedre til at fremskaffe og verificere oplysninger.

Endelig er den offentlige støtte til medier og public service-medier meget vigtig for at producere information af høj kvalitet og beskytte journalistikken i samfundets interesse. Medlemsstaterne har således truffet støtteforanstaltninger med henblik på at opfylde mål af fælles interesse for hele EU, såsom foranstaltninger vedrørende mediefrihed og

⁴³ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-skills-jobs-coalition>.

⁴⁴ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/specific-actions-digital-education-action-plan>.

⁴⁵ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-opportunity-traineeships-boosting-digital-skills-job>.

⁴⁶ <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/survey/getsurveydetail/instruments/flash/surveyky/2183>.

pluralisme, der er erklæret forenelige med EU's statsstøtteregler, jf. Kommissionens afgørelser om mediestøtte⁴⁷.

Medlemsstaterne tilskyndes til at overveje at indføre horisontale støtteordninger til at afhjælpe markedssvigt, der hæmmer kvalitetsjournalistikens levedygtighed, samt støtteforanstaltninger vedrørende specifikke aktiviteter, såsom uddannelse for journalister, tjenester og produktinnovation.

De gældende regler⁴⁸ præciserer, på hvilke betingelser medlemsstaterne kan yde offentlig støtte. Kommissionen vil gøre et onlineregister med referencer til de gældende statsstøtteregler og relevante sager, der danner præcedens, tilgængeligt med henblik på at øge gennemsigtigheden og pålideligheden af håndhævelsen af statsstøttereglerne på dette område. Desuden vil der i åbenhedsregisteret være adgang til oplysninger om medlemsstaternes statsstøtte, som ajourføres løbende.⁴⁹

Kommissionen vil derudover i 2018 iværksætte en indkaldelse af forslag om produktion og udbredelse af nyhedsindhold af høj kvalitet om EU-anliggender ved hjælp af datadrevne nyhedsmedier.

*Med udgangspunkt i igangværende projekter vil Kommissionen også undersøge mulighederne for at øge finansiering til støtte for **initiativer, der fremmer mediefrihed og pluralisme, samt nyhedsmedier og journalistik af høj kvalitet**, herunder færdigheder, uddannelse for journalister, nye teknologier til brug på redaktionerne og datadrevne samarbejdsplatforme.*

Desuden har Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder lavet en værktøjskasse til mediefolk til brug ved dækningen af nyheder om grundlæggende rettigheder, der vil indeholde henstillinger, tips og værktøjer til journalister, der skal håndtere etiske dilemmaer på området, herunder i forbindelse med desinformation.

3.5. Bekæmpelse af indefrakommende og udefrakommende desinformationstrusler ved hjælp af strategisk kommunikation

De offentlige myndigheders kommunikation og oplysningskampagner er en integreret del af kampen mod desinformation. Strategisk kommunikation kræver de rette oplysninger

⁴⁷ Navnlig skal det bemærkes, at Kommissionen har godkendt støtte til nyhedsbureauer (f.eks. sag nr. SA.30481, State Aid in favour of Agence France-Press (AFP), Frankrig, http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_30481), generelle ordninger om pressestøtte (f.eks. sag nr. SA.36366, Production and innovation aid to written media, Danmark, http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_36366) og ordninger vedrørende målrettede udgivelser med begrænsede reklameindtægter (f.eks. sag nr. SA.47973 French Press Aid 2015 Decree, Frankrig, http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_47973).

⁴⁸ Der er f.eks. specifikke, detaljerede retningslinjer for public service radio- og tv-virksomhed (Kommissionens meddelelse om statsstøttereglerne anvendelse på public service radio- og tv-virksomhed, EUT C 257 af 27.10.2009, s. 1). Afhængig af den type støtte, der ydes, kan retningslinjerne for F&U&I-støtte (Meddelelse fra Kommissionen — Rammebestemmelser for statsstøtte til forskning og udvikling og innovation, EUT C 198 af 27.6.2014, s.1.) og den generelle gruppefritagelsesforordning (Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108, EUT L187 af 26.6.2014, s. 1, som ændret ved Kommissionens forordning (EU) 2017/1084 af 14. juni 2017, EUT L 156 af 20.6.2017, s. 1) også være relevant.

⁴⁹ Den offentlige søgeside for gennemsigtighed i statsstøtte:
<https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public/search/home?lang=da>.

aktiviteter til bekæmpelse af falske historier samt sporing og dataanalyse. De foranstaltninger, der er omtalt i afsnit 3.1, vil gøre sporing og analyse af desinformation på internettet mere præcis og aktuel og fremme den strategiske kommunikation om Europa og EU-politik.

Dette er især vigtigt, fordi EU ofte er mål for desinformationskampagner, der har til formål at underminere EU's institutioner, politikker, tiltag og værdier. Kilder til sådanne aktiviteter kan være både indenlandske og udenlandske, der kan være tale om både private og offentlige aktører, og aktiviteterne udføres både i EU og i tredjelande. Som allerede nævnt blev East StratCom-taskforcen oprettet i 2015 inden for rammerne af Tjenesten for EU's Optræden Udadtil med henblik på at imødegå Ruslands igangværende desinformationskampagner i anerkendelse af, at de er en vigtig dimension af denne udfordring. Ligeledes blev EU-enheden for analyse og udveksling af oplysninger om hybride trusler oprettet i 2016 inden for rammerne af EU's Efterretnings- og Situationscenter med henblik på at overvåge og imødegå hybride trusler fra udenlandske aktører, herunder desinformation, der har til formål at påvirke politiske beslutninger i EU og EU's nabolande. Sammen med det nyligt oprettede Europæiske Center for Imødegåelse af Hybride Trusler danner disse enheder grundlaget for et styrket europæiske forsvar⁵⁰ og udgør vigtige elementer i EU's og NATO's samarbejde om at forbedre den europæiske modstandsdygtighed over for hybrid indblanding, herunder koordinering og beredskab.

I samarbejde med Tjenesten for EU's Optræden Udadtil vil Kommissionen styrke sin strategiske kommunikation, først og fremmest ved at forstærke den interne koordinering af sine kommunikationsaktiviteter, med det formål at bekæmpe desinformation.

I samarbejde med Tjenesten for EU's Optræden Udadtil vil Kommissionen derpå udbrede dette samarbejde, sin viden og sine aktiviteter til andre EU-institutioner og ved hjælp af en passende mekanisme til medlemsstaterne. Kommissionen og Tjenesten for EU's Optræden Udadtil vil anvende data, der er indsamlet af den sikre onlineplatform om desinformation, jf. afsnit 3.1.2, med henblik på at gennemføre opsøgende aktiviteter, der har til formål at bekæmpe falske historier om Europa samt desinformation både i og uden for EU.

Kommissionen og Tjenesten for EU's Optræden Udadtil vil desuden undersøge yderligere muligheder for sammen med medlemsstaterne at udvikle den strategiske kommunikation og andre mekanismer med henblik på at opbygge modstandsdygtighed og bekæmpe systematiske desinformationskampagner og udenlandske regeringers hybride trusler mod borgerne og enheder i EU.

I samarbejde med Tjenesten for EU's Optræden Udadtil vil Kommissionen i juni rapportere om fremskridtene med at forbedre evnen til at bekæmpe hybride trusler, herunder på områder som cybersikkerhed, strategisk kommunikation og efterretninger.

4. KONKLUSION

For at få en sund demokratisk debat, er det absolut nødvendigt at have et velfungerende, frit og pluralistisk informationsøkosystem baseret på høje professionelle standarder.

⁵⁰ Fælles ramme for imødegåelse af hybride trusler: Den Europæiske Unions indsats, fælles meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet af 6. april 2016, JOIN(2016) 18 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016JC0018&from=en>.

Kommissionen er opmærksom på den trussel, som desinformation udgør for det åbne og demokratiske samfund. I denne meddelelse fremlægges en bred tilgang, der har til formål at imødegå disse alvorlige trusler ved at fremme digitale økosystemer, der er baseret på gennemsigtighed, og som prioriterer information af høj kvalitet og dermed gør borgerne i stand til at bekæmpe desinformation og er med til at beskytte demokratiet og de politiske beslutningsprocesser. Kommissionen opfordrer alle relevante parter til at gøre langt mere for at imødegå dette problem. Den finder, at de tiltag, der er beskrevet i denne meddelelse, såfremt de gennemføres effektivt, i væsentlig grad vil bidrage til at bekæmpe desinformation på internettet. Kommissionen vil imidlertid fortsætte sit arbejde på dette område.

Kommissionen vil senest i december 2018 rapportere om fremskridtene på dette område. Rapporten vil også omfatte undersøgelser af behovet for yderligere tiltag med henblik på at sikre fortsat overvågning og evaluering af de beskrevne tiltag.